

دانشکده توانبخشی
گروه گفتاردرمانی

نام درس : روان شناسی زبان	تعداد واحد : ۲ واحد (نظری)
مقطع : کارشناسی	مدت زمان ارائه درس : ۱ ترم (۳۴ ساعت)
پیش نیاز: زبان شناسی و آوا شناسی	مسئول برنامه : دکتر مجید اورپادی زنجانی

اهداف کلی:

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- (۱) ماهیت روان شناسی زبان
- (۲) مفاهیم دستوری زبان: توانش و کنش زبانی
- (۳) نظریه دستور گشتاری چامسکی : دستور زبان زایا گشتاری
- (۴) سازوکارهای روان شناختی زبان: حافظه کاری
- (۵) سازوکارهای روان شناختی زبان: حافظه بلندمدت، حافظه معنایی، حافظه رویدادی
- (۶) شکل گیری نظام پردازشی: شکل گیری حافظه بلندمدت، حافظه معنایی، حافظه رویدادی
- (۷) رشد حافظه و فراگیری زبان
- (۸) سیستم عصبی مرکزی: اصول، نظریه ها و مدل های ساختاری
- (۹) فرایندهای فراگیری زبان: محیط زبانی، فرضیه دوره حساس
- (۱۰) فرایندهای فراگیری زبان: فرایندهای شناختی، اختلالات زبان و شناخت

❖ هدف کلی:

آشنایی با ماهیت روان شناسی زبان

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- روان شناسی زبان را تعریف کند.
- دانش زبانی را توصیف کند.
- انواع دانش زبانی را نام ببرد.

▪ سیر روان شناسی از ابتدا تا کنون را شرح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم دستوری زبان: توانش و کنش زبانی و دستور زبان زایاگشتاری

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- دستور زبان را از دیدگاه چامسکی توضیح دهد.
- توانش زبانی را توضیح دهد.
- کنش زبانی را توضیح دهد.
- دستور زبان زایاگشتاری را توضیح دهد.
- مفهوم ژرف ساخت را توضیح دهد.
- مفهوم روساخت را توضیح دهد.
- نحوه شکل گیری ژرف ساخت و روساخت را توضیح دهد.
- قواعد ساخت گروهی را توضیح دهد.
- قواعد گشتاری را توضیح دهد.
- اهمیت کاربردی دستور زبان زایاگشتاری را توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با سازوکارهای روان شناختی زبان: حافظه فعال

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- نظام پردازش اطلاعات را توضیح دهد.
- حافظه کاری (فعال) را از دیدگاه مدل بدلی توضیح دهد.
- اجزاء حافظه فعال را از دیدگاه مدل بدلی توضیح دهد.
- سنجه های حافظه فعال را با ذکر مثال توضیح دهد.
- آزمون های مربوط به مولفه حلقه واجی مدل بدلی را توضیح دهد.
- آزمون های مربوط به مولفه اجراکننده مرکزی مدل بدلی را توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با سازوکارهای روان شناختی زبان: حافظه بلندمدت، حافظه معنایی، حافظه رویدادی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- حافظه بلندمدت را توضیح دهد.
- حافظه معنایی را توضیح دهد.

- حافظه رویدادی را توضیح دهد.
- اهمیت و نقش حافظه بلندمدت در پردازش زبانی را توضیح دهد.
- اهمیت و نقش حافظه معنایی در پردازش زبانی را توضیح دهد.
- اهمیت و نقش حافظه رویدادی در پردازش زبانی را توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با شکل گیری نظام پردازشی: شکل گیری حافظه بلندمدت، حافظه معنایی، حافظه رویدادی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- نحوه شکل گیری حافظه بلندمدت را توضیح دهد.
- نحوه شکل گیری حافظه معنایی را توضیح دهد.
- نحوه شکل گیری حافظه رویدادی را توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با رشد حافظه و فراگیری زبان

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- رابطه بین رشد حافظه فعال و فراگیری زبان را توضیح دهد.
- رابطه بین رشد حافظه بلندمدت و فراگیری زبان را توضیح دهد.
- رابطه بین رشد حافظه رویدادی و فراگیری زبان را توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با سیستم عصبی مرکزی: اصول، نظریه ها و مدل های ساختاری

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- سازماندهی سلسله مراتبی را توضیح دهد.
- پردازش موازی را توضیح دهد.
- انعطاف پذیری را توضیح دهد.
- برتری طرفی کارکردها را توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با فرایندهای فراگیری زبان: محیط زبانی، فرضیه دوره حساس

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- نقش محیط زبانی را در فراگیری زبان توضیح دهد.
- فرضیه دوره حساس را در فراگیری زبان توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با فرایندهای فراگیری زبان: فرایندهای شناختی، اختلالات زبان و شناخت

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- فرایندهای شناختی دخیل در فراگیری زبان را نام ببرد.
- فرایندهای شناختی دخیل در فراگیری زبان را توضیح دهد.
- رابطه بین زبان و شناخت را توضیح دهد.
- رابطه بین اختلالات زبانی و اختلالات شناختی را توضیح دهد.

روش آموزش

- سخنرانی، استفاده از اسلایدهای آموزشی، نمایش فیلم

شرایط اجرا

❖ امکانات آموزشی بخش

- ویدئو پروژکتور و کامپیوتر

❖ آموزش دهنده

- استاد بخش گفتاردرمانی

منابع اصلی درس

۱. دیوید دبلیو کرول، روان شناسی زبان (۱۳۹۱). مترجم: حشمت اله صباغی، انتشارات رشد، تهران

منابعی برای مطالعه بیشتر:

1. Jackie Guendouzi, Filip Loncke, Mandy J. Williams. The handbook of psycholinguistic and cognitive processes, 2011, Psychology Press.
2. Bray, Monica, Alison, Ross, Todd. Speech and language, Clinical process and practice, 1999, London, Whurr Pub.

ارزشیابی:

❖ نحوه ارزشیابی

- آزمون در میان و پایان ترم به صورت تشریحی، پاسخ کوتاه و چهارگزینه ای

- کوئیز
- کار عملی
- حضور مستمر و شرکت در فعالیت های کلاسی

❖ نحوه محاسبه نمره کل

- مجموع نمرات میان ترم، پایان ترم، کوئیز، فعالیت های کلاسی، کار عملی

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس ۲ جلسه